Skolinspektionen

Beslut

Datum 2026-10-15
Dnr SI 2026:4085

Huvudman

Västerbergslagens Utbildningsförbund
Mariella.andersson@vbu.ludvika.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan VBU Högbergsskolan 1 i Ludvika kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 9 juni 2026

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av VBU Högbergsskolan 1 i Ludvika kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid VBU Högbergsskolan 1 följer gällande bestämmelser om elevers tillgång till bemannade skolbibliotek.

Skolinspektionen har den 9 juni 2026 beslutat att förelägga Västerbergslagens Utbildningsförbund att senast den 5 oktober 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brist rörande bemanning av skolbibliotek. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Västerbergslagens Utbildningsförbund en anmärkning rörande tillgång till skolbibliotek.

Västerbergslagens Utbildningsförbund har den 11 september 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Skolinspektionen har även inhämtat svar på kompletterande frågor ställda till verksamhetschefen för gymnasiet den 29 september 2026 och till skolbibliotekarien den 30 september 2026.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Västerbergslagens Utbildningsförbund har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om konstaterade brister har avhjälpts.

Motivering av beslutet

Bemanning av skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslutet den 9 juni 2026 att det fanns brist i skolenhetens arbete gällande bemanning av skolbiblioteket. Av Skolinspektionens tillsyn framgick att biblioteket inte var bemannat i en

sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås, vilket var en brist.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår bland annat att huvudmannen har rekryterat en behörig skolbibliotekarie på heltid från och med 1 juli 2026. Vidare framgår att biblioteket nu bemannas av personal med den kompetens och i den omfattningen så att ändamålen med biblioteket kan uppfyllas. Att huvudmannen bedömer att bemanningen är tillräcklig för att uppfylla ändamålen med skolbiblioteket bekräftas också i samtal med verksamhetschef för gymnasiet den 29 september 2026. Vidare framgår att skolbibliotekarien bland annat har påbörjat arbetet med att planera läsfrämjande aktiviteter så som bokprat då skolbibliotekarien ska presentera anpassad litteratur för respektive program.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utöver de ändamål som anges i 2 § bibliotekslagen (2013:801) ska ett skolbibliotek främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet (2 kap. 24 b § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att skolbiblioteken ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås (2 kap. 24 d § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslutet den 9 juni 2026 att det fanns brist i skolenhetens arbete gällande tillgång till skolbibliotek. Av Skolinspektionens tillsyn framgick inte annat än att verksamheten uppfyllde författningarnas krav vad gäller att det vid skolenheten finns en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. Tillsynen visade dock att det i skolbibliotekets utbud saknades tillgång till digitala medier, vilket var en brist.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår bland annat att skolbiblioteket har tillförts digitala medier och resurser som är

tillgängliga för eleverna via den digitala station som nu finns i skolbiblioteket. Av redovisningen framgår vidare att eleverna exempelvis har möjlighet att låna hörlurar för att lyssna på musik eller se filmer. Av samtal med verksamhetschef för gymnasiet den 29 september 2026 framgår att hen bedömer att bemanningen är tillräcklig så att ändamålen med skolbiblioteket kan uppnås. Efter samtal med skolbibliotekarien den 30 september 2026 framgår att eleverna genom den digitala stationen i skolbiblioteket har tillgång till streaming och digitala böcker genom exempelvis Skolon, Film och skola samt Mediaarkivet.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att eleverna i gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Med skolbibliotek avses i denna lag en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. (2 kap. 24 a § skollagen)

Av läroplanen framgår att som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek (Lgy25, 2.6 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Cecilia Asplid

Föredragande
Signerat av: Cecilia Asplid